

Jó talajelőkészítés nélkül nem lehet eredményes a dugvány-gyökereztetés

K I S T Ó T H T A M Á S

Erdőgazdasági anyatelepeinket fokozatosan felszámoljuk és a jövőben a továbbnevelésre visszatartott anyagnak elsőéves vesszőjéből akarjuk a simadugványnak megfelelő anyagot termelni. Így a gyökeresdugványtermelés eredményességétől fog függni a simadugvány nyereső eredménye is. Az elkövetkező időkben az eddignél nagyobb megeredést és megmaradást kell azonban elérnünk, hogy megfelelő mennyiségű simadugványt tudjunk termelni és ezzel az anyatelep költségét valóban megtakaríthassuk.

A statisztika szerint gyökeresdugvány termelésünk kihozatala országos átlagban alig éri el az ötven százalékot. Az egy hektáron 80 cm szokványos sor- és 20 cm tőtávolság mellett eldugott 62 500 simadugványból 32 000 db dugványvesszőt nyerünk. Vesszőnként 5 db simadugvánnyal számolva ez 160 000 db simadugványt eredményez, felét annak, amit anyatelepeink adtak. Ha tehát ugyanolyan mennyiségű simadugványt akarunk megtermelni, mint amit anyatelepeink adtak, ahhoz mégegyszer annyi terület kellene. Nekünk azonban nem lehet az a célunk, hogy nagyobb területeket használjunk fel, hanem az, hogy azonos területen hozzuk ki azt a mennyiséget, amit anyatelepeinken termeltünk.

A dugványgyökeresítés kihozatalára számos tényező hat. A gyenge kihozatalnak gyakran volt oka pl. az, hogy a csemetekiemelést nem tudtuk időre végrehajtani, így a talajt a gyökeresítéshez kellően előkészíteni. Ennek alapvető oka a gépesítés hiányosságában keresendő. Nem egy esetben termelőszövetkezetektől kaptunk elkészve gépi energiát és el kellett fogadni azt a munkát, amilyent éppen kaptunk, bár az sokszor kifogásolható volt. Még nagyobb mértékben befolyásolta a kihozatalt csemetekertjeink nagyfokú kihasználtsága. Reméljük, hogy a jövőben talajuknak visszaadhatjuk a termőerőt. E nélkül kárba vesznek azok a hatalmas erőfeszítések és tudományos kísérletek, amelyeket az Erdészeti Tudományos Intézet munkatársai a csemetetermelés színvonalának emelése, az önköltség leszorítása érdekében végeznek többirányú kísérleteik során. Különösen fontos ez a gyökeres dugvány nevelése esetében, hisz tudjuk azt, hogy a dugvány gyökér- és szárnélküli farész, mely sokkal tökéletesebb talajmunkát kíván, mint akár a mag vagy a csemete. Ezért a továbbiakban röviden ismertetem azokat a tapasztalatokat, amelyeket középkötött öntéstalajon a talajelőkészítés és a dugványkihozatal összefüggésére nézve szereztem.

Talajelőkészítésünket 2 főcsoportra osztjuk:

1. ugarolt,
2. nem ugarolt talajelőkészítésre.

Ezen belül mind az egyiket, mind másikat újra két alcsoportra osztjuk:

- 1/A. teljes ugarolás kétszeri őszi mélyszántással,
- 1/B. részleges ugarolás egyszeri tavaszi és egyszeri őszi mélyszántással,
- 2/A. egyszeri őszi mélyszántás,
- 2/B. csak tavaszi szántás.

Dugványozás alá a legtökéletesebb talajmunka a teljes ugarolás, vagyis a kétszeri őszi mélyszántás. Ez akkor következik be, amikor csemetetermelésünket ősszel be tudjuk fejezni. Kiemelés után a talajt 35 cm mélyen alászántjuk. Ha figyelembe vesszük, hogy egész évben emberekkel, állatokkal, gépekkel agyontaposott, őszi esővert talajon dolgozunk, könnyen elképzelhető, hogy az így felszántott terület hosszú csíkokban sáros, szappanos terület, melyet

3. ábra. A nem ugarolt terület előkészítése

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
Egyszeri őszi mélyszántás 35 cm mélyen (2/A)	Tavaszi talajelőkészítés 25 cm mélyen rögn. 0—5 cm ø
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
Csak tavaszi szántás 25 cm mélységben, esetleg forgatással, lehetőség szerint (2/B)	Csak tavaszi szántás t. előkészít. 20—25 cm mélyen lehetőség szerint, rögn. 3—7 cm ø

Az ugarolt területnek a másik előkészítési formája a részleges, vagyis az egyszeri tavaszi és egyszeri őszi mélyszántás. Ezt akkor alkalmazzuk, amikor a csemetekiemelést ősszel nem tudtuk befejezni, illetve csak tavasszal tudtuk az ugarolást megkezdeni (2. ábra). Ehhez tavasszal a talajt 20 cm mélyen felszántjuk, tárcsával, gyűrűshengerrel előkészítve napraforgómaggal bevetjük. A többi munkálatok megegyeznek a teljes ugarolás munkálataival. Mindkét ugarváltozat esetében a nyár folyamán vegyszeres gyomirtást is alkalmazunk.

Megnevezés	A kihozatalt csökkentő részarány %-ban			
	teljes ugarolásban	részleges ugarolásban	nem ugarolt őszi szántásban	nem ugarolt tavaszi szántásban
	0—2	0—3	0—5	3—7
cm rögnagyság esetén				
A talajelőkészítés hibájából	4	7	14	23
A dugvány minőségéből	2	2	2	2
A dugványozás kivitelezéséből	2	2	3	3
Az ápolás következtében	2	2	2	2
Rovarkár folytán	2	2	2	2
Fagykárból	10	10	10	10
Kiemelésből	6	8	12	16
Kieső selejt	2	2	2	2
Összesen	30	35	47	60
Megmaradás	70	65	53	40
Együtt	100	100	100	100

Nem ugarolt területet akkor veszünk igénybe, amikor területhiány, vagy egyéb okból kifolyólag ugarolni nem tudunk, de dugványozni mégis kell. Ez a múltban sajnos elég gyakori eset volt (3. ábra).

A különböző talajelőkészítési módok kihozatalára az előző oldali táblázat adatai sok évi gyakorlatom megfigyeléseit rögzítik.

Bennük szemlélhetjük azt a nagy eltérést, ami a dugványnevelés eredménye körül megmutatkozik. Amíg az ugarolt területeken az eredményesség a hetven százalék körül mozog, addig a nem ugarolt területeken az ötven százalékot sem éri el. Ebből pedig az a tanulság, hogy csemetekertjeink talajának művelését új alapokra kell fektetnünk, hogy az ötven százalékos dugványgyökereztetési országos átlagot is magasabbra tudjuk emelni.

Книг Томх Т.: ХОРОШАЯ ПОДГОТОВКА ПОЧВЫ ВАЖНОЕ УСЛОВИЕ ДЛЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОГО УКОРЕНЕНИЯ ЧЕРЕНКОВ.

Необходимое количество гладких черенков для выращивания сеянцев тополя благородного в дальнейшем желают получить не на маточниках, а использовать лозу годичных укорененных черенков. И для того, чтобы потребность в черенках таким методом была удовлетворена, необходимо, чтобы укоренение гладких черенков было более результативным, чем до сих пор. Это обеспечивает хорошая подготовка почвы. Автор знакомит с применяемыми методами подготовки почвы и с достигнутыми до сих пор результатами в этой области.

Kis Tóth T.: GUTE BODENBEARBEITUNG — VORAUSSETZUNG EINER ERFOLGREICHEN STECKHOLZBEWURZELUNG.

Die zur Pflanzenanzucht der Wirtschaftspappeln nötigen Steckhölzer sollen in der Zukunft aus den 1 jährigen Trieben der bewurzelten Stecklinge gewonnen werden. Um aber den Bedarf in dieser Weise befriedigen zu können, muss die Erfolgssamkeit der Bewurzelung erhöht werden. Dies wird durch eine gute Bodenbearbeitung möglich. Verf. bespricht die anwendbaren Bodenbearbeitungsverfahren und die mit diesen bisher erzielten Ergebnisse.

Gondolatok a rakodói feldolgozás hazai kikísérletezéséhez

KASSAI JENŐ

A hosszúfás termelés és ezzel együtt a tő melletti feldolgozási munkák csökkentésére egyre több kezdeményezés található az erdőgazdaságokban. Ezek a kezdeményezések lényegében a rakodói feldolgozási munkamódszer előfutárjaiként foghatók fel. Időszerű felvetni néhány gondolatot e kezdeményezésekkel kapcsolatban.

A rakodói feldolgozás a döntéstől a vagonba rakásig tartó munkaműveletekre kiható tevékenység, s ezért kialakításakor minden vele kapcsolatos művelettel foglalkozni kell.

A rakodói feldolgozás előfeltételei: megfelelő közelítő- és rakodógépek, a hosszú anyag szállítására alkalmas szállító járművek, arra alkalmas szállító pálya és a feldolgozótelepi megfelelő gépi berendezés (gépsor). A technikai feltételeken kívül a gazdaságosságot is biztosítani kell. Ez a munkamódszer azokban az államokban sem öncélú vállalkozás, melyek azt alkalmazzák, hanem hasznot hozó tevékenység, — egyes meghatározott területen levő faállománynak vagy fátömegnek az adott körülmények között legmegfelelőbb, leggazdaságosabb kitermelési módszere.

A gyakorlatban már csak olyan módszereket vezetnek be üzemszerűen, melyeket előzőleg gondos kutatás és kísérletezés után arra megfelelőnek találnak. A hosszúfás szállítás és feldolgozótelepi feldolgozás kísérletezésére és tanulmányozására minden azzal foglalkozó országban igen széleskörűen összehangolt kutatási programot dolgoztak ki. A Szovjetunióban a CNIIME és más kutatóintézetek szervezésében és a gyakorlati szakemberek és egyetemek bevonásával közel 300 szakember vesz részt a kutatásban, a Csehszlovák Köztársaságban több kutatóintézet, egyetem és a gépgyártó üzemek együttes munkájával alakítják ki a kísérleti gépsort. A Német Demokratikus Köztársaságban munkaközösség alakult a főhatóság, az erdészeti kutatóintézet, az egyetem, valamint a gyakorlat szakembereiből. Az USA erdészeti szolgálata igen sok kutatóintézet, egyetem és több vállalat bevonásával munkabizottságot